

دانشگاه اصفهان

دانشکده علوم اداری و اقتصاد

گروه اقتصاد

برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

رشته اقتصاد اسلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

مقدمه.....	۵
واحدهای درسی.....	ز
دروس اصلی و تخصصی.....	ح
دروس اختیاری.....	ط
دروس جبرانی.....	ی
اقتصاد خرد میانه.....	۱
اقتصاد کلان میانه.....	۳
نقد نظریات اقتصادی متعارف با رویکرد اسلامی.....	۵
نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی.....	۷
تحلیل تطبیقی اندیشه‌های اقتصادی در تمدن اسلامی.....	۸
روش‌شناسی اقتصاد اسلامی.....	۱۰
اقتصاد سنجی کاربردی.....	۱۲
اقتصاد در قرآن و حدیث.....	۱۴
فقه اقتصادی.....	۱۵
توسعه اقتصادی با مبانی اسلامی.....	۱۶
نظریهٔ عدالت در اقتصاد.....	۱۸
اقتصاد ایران.....	۲۰
بانکداری اسلامی.....	۲۲
نظام پولی و مالی اسلامی.....	۲۴

۲۶	فلسفه اقتصاد
۲۸	حقوق و اقتصاد در اسلام و غرب
۲۹	اخلاق و اقتصاد در اسلام و غرب
۳۱	حقوق و اقتصاد وقف و خیریه
۳۳	مدیریت اقتصادی وقف و خیریه
۳۵	اقتصاد خانواده در اسلام
۳۷	تربیت اقتصادی
۳۹	کاربرد علوم شناختی و رفتاری در اقتصاد
۴۱	روش تحقیق
۴۲	اقتصاد مقاومتی
۴۳	سمینار اقتصاد اسلامی
۴۴	جدول مقایسه‌ای دروس اصلی و تخصصی
۴۵	جدول مقایسه‌ای دروس اختیاری
۴۶	جدول مقایسه‌ای دروس جبرانی

مقدمه

مراکز آموزشی با هدف ارتقای سطح دانش و آگاهی افراد جامعه ایجاد شده‌اند. دانشگاه‌ها که با مخاطبانی خاص‌تر مواجه هستند در جبهه فرایند آموزش در جامعه قرار دارند. تعمیق دانش‌های پیشین و تحلیل مسائل و پدیده‌های جدید و البته آموزش بدنه سیاست‌گذار و کارشناس کشور جزء وظایف اساسی دانشگاه‌ها است.

در فرایند آموزش، نهادها و عناصر مختلفی دخیل هستند که هر یک به سهم خود نقشی در تربیت دانشجو و پژوهش‌های نظری و کاربردی ایفا می‌کند. برنامه درسی که در واقع کانال انتقال دانش به دانشجویان است، با تعیین محتوا و نظم و ترتیب آموزش، نقش اساسی در این میان ایفا می‌نماید.

برنامه درسی کارشناسی ارشد اقتصاد اسلامی یکی از برنامه‌های آموزشی در نظام آموزش عالی است که با هدف تربیت کارشناسانی که بتوانند:

- اولاً رفتارهای اقتصادی فرد و جامعه‌ای اسلامی را تحلیل کنند،
 - ثانیاً در تدبیر، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی کشور، مبانی و روابط برخاسته از اقتصاد اسلامی را اعمال نمایند،
 - ثالثاً با کمک به رشد دانش اقتصاد اسلامی، از آن برای ایجاد تحول در دانش اقتصادی کشور استفاده کنند،
 - و در نهایت در فرهنگ‌سازی و رفتارسازی اقتصادی مردم براساس مبانی اسلامی ایفای نقش کنند،
- ایجاد شده است.

برای رسیدن به اهداف فوق لازم بود تا در برنامه درسی موجود تجدید نظری جدی صورت گیرد. در این راستا برنامه جدید با ویژگی‌های زیر تنظیم شده است:

۱. لزوم بازنگری در دروس اصلی اقتصاد خرد و کلان میانه
۲. لزوم توجه به نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی
۳. ارائه دروس مرتبط با شاخه‌ها و حوزه‌های جدید دانش اقتصاد و پیش‌بینی رابطه آن با مباحث اقتصاد اسلامی
۴. توجه به جریان‌های اقتصادی هترودکس

۵. تأمین نیاز دانشجویان به آشنایی با قرآن، احادیث و فقه الاقتصاد
۶. آگاهی از شیوه‌های روز مدل‌سازی
۷. حقوق و اقتصاد، و اخلاق و اقتصاد در اسلام و غرب
۸. پیش‌بینی نیازمندی‌های تخصصی و کاربردی در عرصه اقتصاد اسلامی مانند زمینۀ وقف و خیریه و...
۹. فرهنگ‌سازی و تربیت اقتصادی زمینۀ‌ای مغفول در اقتصاد اسلامی

واحدهای درسی

الف- تعداد واحدهای دوره کارشناسی ارشد آموزشی - پژوهشی اقتصاد اسلامی ۳۲ واحد شامل:

۱- دروس اصلی ۲۰ واحد

۲- دروس اختیاری ۶ واحد

۳- پایان نامه ۶ واحد

جمع ۳۲ واحد

ب- تعداد واحدهای دوره کارشناسی ارشد آموزش محور اقتصاد اسلامی ۳۲ واحد شامل:

۱- دروس اصلی ۲۰ واحد

۲- دروس اختیاری ۱۰ واحد

۳- سمینار ۲ واحد

جمع کل ۳۲ واحد

دروس اصلی و تخصصی

واحد	عناوین دروس
۳	اقتصاد خرد میانه
۳	اقتصاد کلان میانه
۲	نقد نظریات اقتصادی متعارف با رویکرد اسلامی
۲	نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی
۲	تحلیل تطبیقی اندیشه‌های اقتصادی در تمدن اسلامی ^۱
۲	روش‌شناسی اقتصاد اسلامی
۲	اقتصادسنجی کاربردی
۲	اقتصاد در قرآن و حدیث ^۲
۲	فقه اقتصادی
۲۰	جمع

^۱ در این درس ضمن بیان اهم اندیشه‌های اقتصادی در تمدن اسلامی در هر مورد تحلیلی مقایسه‌ای با عقاید اقتصادی در مغرب زمین و مکاتب اقتصادی مختلف صورت خواهد گرفت.

^۲ در این درس دانشجو ضمن آشنایی با آیات اقتصادی و تفاسیر آنها با کتب حدیثی شیعه و مبانی فهم حدیث نیز آشنا می‌شود. هر یک از این مباحث باید در حد یک واحد درسی تنظیم گردد تا یکی مورد غفلت واقع نشده و تحت‌الشعاع دیگران قرار نگیرد.

دروس اختیاری

واحد	عناوین دروس
۳	توسعه اقتصادی با مبانی اسلامی
۳	نظریه عدالت در اقتصاد
۳	اقتصاد ایران
۳	بانکداری اسلامی
۳	نظام پولی و مالی اسلامی
۲	فلسفه اقتصاد
۲	حقوق و اقتصاد در اسلام و غرب
۲	اخلاق و اقتصاد در اسلام و غرب
۲	حقوق و اقتصاد وقف و خیریه
۲	مدیریت اقتصادی وقف و خیریه
۲	اقتصاد خانواده در اسلام
۲	تربیت اقتصادی
۲	کاربرد علوم شناختی و رفتاری در اقتصاد
۲	روش تحقیق
۲	اقتصاد مقاومتی
۲	سمینار اقتصاد اسلامی

دانشجو می‌تواند با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید تحصیلات تکمیلی گروه تا دو درس را نیز از سایر رشته‌ها و گرایش‌های مرتبط موجود در دانشگاه اخذ نماید.

دروس جبرانی

واحد	عناوین دروس
۳	اقتصاد سنجی کاربردی
۲	زبان عربی عمومی
۲	زبان تخصصی ۳
۳	ریاضی ۳
۳	احتمال و استنباط آماری
۲	اقتصاد اسلامی ۲

در هر دوره به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر ۸ واحد به عنوان دروس جبرانی از مقطع کارشناسی تأمین می شود.

اقتصاد خرد میانه

Intermediate Microeconomics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	حل تمرین: دارد
	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آموزش تحلیل‌های اقتصادی در سطح خرد میانه.

رئوس مطالب:

- نظریه رفتار مصرف‌کننده
- تئوری بنگاه اقتصادی
- توابع هزینه
- انحصار خرید و رقابت انحصاری
- انحصار دو جانبه فروش، انحصار چند جانبه فروش و انحصار مضاعف
- انتخاب اجتماعی و رفاه
- ناطمینانی و ریسک
- تئوری بازی
- بهینه کردن در طول زمان
- پی‌آمدهای خارجی
- اطلاعات
- بازارهای دارایی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع :

- واریان، هـ (۱۳۸۸). تحلیل اقتصاد خرد (ترجمه رضا حسینی). ویرایش اول، چاپ چهارم، تهران: نشر نی.
- هندرسن، ج. م. و کوانت، ر. ا. (۱۳۸۷). تئوری اقتصاد خرد (تقرب ریاضی). (ترجمه مرتضی قره‌باغیان و جمشید پژویان)، تهران: موسسه فرهنگی رسا.
- Bowles, S. (2006). Microeconomics: Behavior, institution, and evolution. New Jersey: Princeton university press.
- Gravelle, H. and Rees, R. (2004). Microeconomics. 3rd, Prentice – Hall Inc.
- Jehle, G. A. and Reny, P. J. (2011). Advanced microeconomic theory. (3rd ed.), Prentice-Hall, Inc.

اقتصاد کلان میانه

Intermediate Macroeconomics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
حل تمرین: دارد	
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

آموزش تحلیل‌های کلان اقتصادی در سطح میانه و ارتباط آن با رفتارهای فردی

رئوس مطالب:

- کاربرد بهینه یابی پویا در اقتصاد کلان جدید
- مدل‌های عرضه و تقاضای کل
- جستجوی شغل، انعطاف‌پذیری دستمزدها و بیکاری
- نظریه‌های مصرف و سرمایه‌گذاری
- تورم، سیاست پولی مالی و کسری بودجه
- تورم، بهره‌وری و توزیع درآمد
- تورم و بیکاری
- پویایی‌های درون مدل: تعادل ایستا و رشد بلندمدت
- پایه‌های خرد اقتصاد کلان
- نظریه‌های رشد و الگوهای رشد درون‌زا و برون‌زا
- افق نامحدود و الگوهای نسل‌های هم‌پوشان
- نظریه ادوار تجاری
- نظریه‌های کینزی سنتی نوسانات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع:

- برانسون، و. اچ. (۱۳۸۸). تئوری و سیاست‌های اقتصاد کلان (ترجمه عباس شاکری). تهران: نشر نی
- رومر، د. (۱۳۸۳). اقتصاد کلان پیشرفته (ترجمه مهدی تقوی). جلد ۳، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقاتی.
- Adda, J., and Cooper, R. (2003). Dynamic economics. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
- Blanchard, O. J. (2008). The state of macroeconomic. NBER Working Paper, 14259.
- Chari, V.V. and Kehoe, P. J. (2006). Modern macroeconomics in practice: How theory is shaping policy. Journal of Economic Perspectives, 20, 3-28.
- Chiang, A. C. (1992). Elements of dynamic optimization. New York: McGraw-Hill
- Romer, D. (2006). Advanced macroeconomics. (3rd ed.), New York: McGraw-Hill Irwin.
- Sargent, T. J. (1987). Dynamic macroeconomic theory. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

نقد نظریات اقتصادی متعارف با رویکرد اسلامی

Critiques of Conventional Economics from Islamic point of view

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

ایجاد توانایی بررسی و تجزیه و تحلیل و نقد نظریات اقتصادی بر اساس مبانی اسلامی

رئوس مطالب :

- مقدمه و کلیات
- نقد نظریات اقتصاد خرد
 - نقد پیش فرض ها و اصول موضوعه
 - نقد نظریه رفتار مصرف کننده
 - نقد نظریه بنگاه اقتصادی
 - نقد تعادل و بازار
 - نقد نظریات اقتصاد رفاه
- نقد نظریات اقتصاد کلان
 - نقد نظریات رشد (مبانی، قلمرو، آثار و نتایج)
 - نقد نظریات مصرف، سرمایه گذاری و...
- مقایسه جایگاه دولت در نظریات اقتصادی با جایگاه دولت در اقتصاد اسلامی
- نقد نظریات اقتصاد بین الملل
- نقد نظریات اقتصاد پولی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع:

- نمازی، حسین و دادگر، یدالله (۱۳۸۹)؛ اقتصاد متعارف، اقتصاد ارتدکس و اقتصاد اخلاق مدار، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- Benicourt, E. and Guerrien, B. (2008) 'Is anything worth keeping in microeconomics?', Review of Radical Political Economics, Vol. 16, No. 3, pp.317–323.
 - Bernstein, M.A. (2004) 'The pitfalls of mainstream economic reasoning (and teaching)', in E. Fullbrook (Ed.): A Guide to What's Wrong with Economics, pp.33–40, Anthem Press, London.
 - Guerrien, B. (2002a) 'Is there anything worth keeping in standard microeconomics?',
 - Post-Autistic Economics Review, Vol. 12, Article 1.
 - Halevi, J. (2002) 'High priests and run-of-mill practitioners', Post-Autistic Economics Review, Vol. 14, Article 4.
 - Lawson, T. (1997) Economics and Reality, Routledge, London.
 - Lee, F.S. (2009a) A History of Heterodox Economics, Routledge, London
 - Weintraub, E.R. (2005) 'On Lawson on equilibrium', Journal of Post Keynesian Economics, Spring, Vol. 27, No. 3, pp.445–454.

نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی

System Design in Islamic Economics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

شناخت چستی و چگونگی شکل‌گیری نظام‌های اقتصادی جهت ایجاد توان لازم جهت نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- مقومات نظام اقتصادی
- رابطه مکتب، علم و نظام اقتصادی در اسلام
- الزامات پژوهش در نظام‌های اقتصادی
- ارزیابی و نقد تجربه نظام‌سازی در مکاتب بشری (سوسیالیسم و کاپیتالیسم)
- تحلیل تاریخی فرایند نظام‌سازی اقتصادی در صدر اسلام
- بررسی نظریه شهید صدر در حوزه نظام‌سازی اقتصادی
- ارزیابی عملکرد جمهوری اسلامی ایران در نظام‌سازی اقتصادی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- صدر، محمدباقر (۱۴۰۲)، اقتصادنا، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات.
- درخشان، مسعود (بی تا): جزوه نظام‌های اقتصادی، تهران: دانشگاه امام صادق (ع)
- نمازی، حسین (۱۳۹۰): نظام‌های اقتصادی، تهران: شرکت سهامی انتشار
- میرمعزی، سید حسین (۱۳۹۰): نظام اقتصادی اسلام، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- Choudhury, A. (2007a), the Universal Paradigm and the Islamic World-System, World Scientific Publishing Co.

تحلیل تطبیقی اندیشه‌های اقتصادی در تمدن اسلامی

Comparative analysis of the economic thought in Islamic Civilization

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها در زمینه اندیشه‌های اقتصادی متفکرین مسلمان و بهره‌گیری از آنها در فرآیند نظریه‌پردازی در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- مقدمه و کلیات
- اندیشه اقتصادی و اندیشه اقتصادی متفکران مسلمان
- دیدگاه‌های متفاوت در مطالعه تاریخ اندیشه‌های اقتصادی
- فواید طرح تحلیل تطبیقی مکاتب فکری اقتصاد
- محدودیت‌ها در پرداختن به اندیشه‌های اقتصادی و تحلیل تطبیقی اندیشه‌ها
- شیوه‌های بررسی اندیشه‌های اقتصادی و تحلیل تطبیقی اندیشه‌ها
- بررسی اندیشه‌های اقتصادی (فارابی، ابن مسکویه، ابن سینا، غزالی، خواجه نظام الملک طوسی، شیخ طوسی، خواجه نصیرالدین طوسی، علامه حلی، ابن خلدون، ابن رشد، ابن تیمیه) و مقایسه آن با اندیشه‌های اقتصادی در غرب (اسمیت، ریکاردو، میل، مالتوس، مارکس و...) در موضوعات تقسیم کار و تخصص، رشد و توسعه، بخش عمومی و مالیه دولت، قیمت و بازار

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- عبدالله، فواد(۲۰۰۳)؛ مقدمه فی تاریخ الاقتصاد اسلامی و تطوره، جده: بانک توسعه اسلامی.
- صادق، ابوالحسن و عیدیت غزالی(۱۳۸۵)، عقاید اقتصادی اندشمندان مسلمان، ترجمه احمد شعبانی، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق(ع)
- غفاری، هادی و اصغر ابوالحسنی(۱۳۸۸)، تاریخ اندیشه‌های اقتصادی متفکران اسلامی، تهران: دانشگاه پیام نور.
- Ghazanfar, S.M.(2003), *Medieval Islamic Economic Thought*, London: RoutledgeCurzon.

روش‌شناسی اقتصاد اسلامی

Methodology of Islamic Economics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها در مبانی فلسفی و روش‌های شناخت علمی و نظریه‌پردازی در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- روش‌شناسی اقتصاد متعارف و مزایا و کاستی‌های آن
- روش‌شناسی‌های اقتصادهای هتروдокس
- نظریه‌های فلسفه علم و رابطه آن با اقتصاد اسلامی
- نظریات موجود در زمینه رابطه علم و دین و دلالت‌های آنها برای اقتصاد اسلامی
- جایگاه وحی، عقل و تجربه در مطالعات اقتصاد اسلامی
- روش‌شناسی فقه و دلالت‌های آن برای اقتصاد اسلامی
- روش شهید صدر در استخراج معارف اقتصاد اسلامی
- مجموعه مطالعات اقتصاد اسلامی معاصر از منظر روش‌شناسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع:

- صدر، سیدمحمدباقر (۱۳۶۸)، اقتصادنا، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات.
- عیوضلو، حسین و حسینی، سیدعقیل (۱۳۹۰)؛ فلسفه اقتصاد اسلامی، تهران: دانشگاه امام صادق ع
- آقانظری، حسن (۱۳۹۰)؛ نظریه پردازی اقتصاد اسلامی (امکان نظریه پردازی علمی اقتصاد اسلامی و روش آن)، تهران: سمت
- هادوی نیا، علی اصغر (۱۳۸۷)؛ فلسفه اقتصاد در پرتو جهان‌بینی قرآن کریم، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- درخشان، مسعود (۱۳۸۵)؛ نظام‌های اقتصادی، قم: مرکز فرهنگی قدر ولایت.

- الرحمن ریسری، عبد (2010) محاضرة منهجية الاقتصاد الإسلامي: الفلسفة ومنهج البحث العلمی: مرکز صالح کامل للاقتصاد الإسلامي.

- Addas, W. (2008), Methodology of economics: secular vs Islamic, International Islamic University Malaysia Press.
- Blaug, M. (1992), The Methodology of Economics Or, How Economists Explain, Cambridge University Press.

اقتصاد سنجی کاربردی

Applied Econometrics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

ایجاد مهارت در دانشجویان برای بکارگیری مدل‌های اقتصادی در دانش اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- رگرسیون چندگانه
- واریانس ناهمسانی
- خود همبستگی و همخطی
- مدل‌های معادلات همزمان
- مدل‌های رگرسیونی ایستا و پویا و مسائل آن
- مدل تطبیق انتظارات، مدل تعدیل جزئی
- مدل‌های معادلات همزمان و مسائل آن
- مدل‌های سری زمانی و مسائل آن

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- تشکینی، ا. (۱۳۸۵). اقتصاد سنجی کاربردی به کمک Microfit. تهران: موسسه فرهنگی هنری دیباگران. تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)
- نوفرستی، م. (۱۳۷۸). ریشه واحد و همجمعی در اقتصاد سنجی. تهران: انتشارات رسا.
- والتر، ا. (۱۳۸۶). اقتصاد سنجی سری‌های زمانی با رویکرد کاربردی (ترجمه مهدی صادقی‌شاهدانی و سعید شوال‌پور).

- Davidson, M. (2003). Econometric theory and methods. New York: Oxford University Press.
- Harris, R. and Sallis, R. (2005). Applied time series: Modeling and forecasting. John Wiley & sons Inc.
- Judge, G.G. (1988). Introduction to the theory and practice of econometrics. New York: John Wiley & sons Inc.
- Spanos, A. (1986). Statistical foundation of econometric modeling. Massachusetts: Cambridge University Press.

اقتصاد در قرآن و حدیث

Economics in Quran and Hadith

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

ایجاد توانایی جهت استفاده از آیات قرآن، تفاسیر و احادیث در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- مقدمه و کلیات
- مبانی فلسفی اقتصاد در قرآن (خداشناسی، انسان‌شناسی، جهان‌شناسی و...)
- اهداف اقتصاد در قرآن (عدالت، رشد، مالکیت، توزیع و...)
- ساختار اقتصاد در قرآن (دولت و وظایف آن، تولید، توزیع و مصرف)
- گستره احادیث اقتصادی
- نقد احادیث اقتصادی (معیارهای نقد، روش نقد، آسیب‌شناسی نقد)
- اعتبار و حجیت احادیث اقتصادی
- ضوابط فهم احادیث اقتصادی (جامع‌نگری، ثابتات و متغیرات، زبان دین و زبان علم و تمایزات نگرش خرد و کلان)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع:

- خوشنویس، جعفر (۱۳۶۸): خطوط کلی اقتصاد در قرآن و حدیث، اصفهان: کتابخانه امیرالمؤمنین
- رجایی، سید کاظم (۱۳۷۸): معجم موضوعی آیات اقتصادی قرآن
- مسعودی، عبدالهادی (۱۳۸۵)، روش فهم حدیث، تهران: انتشارات سمت

فقه اقتصادی

Islamic Economic jurisprudence

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اصلی و تخصصی	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

ایجاد توانایی جهت استفاده از منابع فقهی در مطالعات اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- کلیات عقود و قراردادها
- حقیقت مالک و مال و اقسام آنها
- حق و حکم و اقسام هر یک
- شرط و اقسام آن (شرایط صحت شرط، احکام شرط صحیح و فاسد، لزوم وفا به شرط و ادله آن)
- مفهوم عقد و تقسیمات آن (عقد لازم و جایز، انواع عقد (معاوضی و غیرمعاوضی و...))، آزادی عقود، توقیفی بودن یا آزادی عقود، منشأ اختلاف و ادله هر یک
- مشترکات قراردادها
- رکن عقد و احکام آن، اراده و اجزا و اعلام آن، ایجاب و قبول، رکن متعاقدین و رکن عوضین و احکام آن
- کلیات عقود و قراردادها (حق و حکم، شرط و اقسام آن، مشترکات قراردادها)
- بررسی برخی عقود و ایقاعات و احکام آنها (مانند بیع، اجاره، جعاله، مزارعه و مساقات، شرکت، ضمان، صلح، وکالت، مضاربه، قرض، دین، رهن، وقف و...)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع:

- ایروانی، محمدباقر (۱۳۹۰)، دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالی، قم: انتشارات جامعه المصطفی العالمیة
- امام خمینی، روح الله (۱۳۷۴): تحریر الوسیله، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی.
- نجفی، محمدحسن (۱۳۹۲): جواهر الکلام فی شرح شرائع الاسلام، تهران: دارالکتب الاسلامیه.

توسعه اقتصادی با مبانی اسلامی

Economic Development by Islamic principles

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

تعمیق یافته‌ها در نظریات رشد و توسعه اقتصادی و مقایسه نظریات متعارف با مبانی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

رئوس مطالب:

- مبانی توسعه: نسبت توسعه با مدرنیسم و سنت
- چارچوب نظری توسعه اقتصادی
- چارچوب نظری الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- ساحت‌های پیشرفت از منظر رهبری (معنویت، علم، فکر، زندگی)
- مباحثی در روش‌شناسی توسعه
- روش‌شناسی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- نظریه‌ها و پارادایم‌های توسعه (آسیب‌شناسی توسعه در پارادایم غالب (نابرابری، مسائل زیست‌محیطی و...))
- چشم‌انداز تطبیقی درباره اقتصادهای رو به توسعه (رشد جمعیت و محدودیت منابع طبیعی، انباشت سرمایه در توسعه اقتصادی، الگوها و منابع پیشرفت فناوری، فقر و شاخص‌های اندازه‌گیری آن، توزیع درآمد، دولت و بازار)
- استراتژی‌های توسعه
- سیاست‌های توسعه در ایران

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- تودارو، م. (۱۳۸۷). توسعه اقتصادی در جهان سوم (ترجمه غلامعلی فرجادی). تهران: انتشارات کوهسار.
- رضا داوری اردکانی، رساله در باب سنت و تجدد، نشر ساقی

- توسلی، م. (۱۳۸۴). توسعه اقتصادی: مفاهیم، مبانی نظری، رویکرد نهادگرایی و روش‌شناسی. تهران: انتشارات سمت.
- هانت، د. (۱۳۸۶). نظریه‌های اقتصاد توسعه: تحلیلی از پارادایم‌های رقیب (ترجمه غلامرضا آزاد). تهران: نشر نی.
- هایامی، ی. (۱۳۸۶). اقتصاد توسعه از فقر تا ثروت ملل (ترجمه علامرضا آزاد)، تهران: نشر نی.
- مجموعه مقالات (۱۳۸۷)؛ توسعه مبتنی بر عدالت، مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران: دانشگاه امام صادق (ع)
- Gillis, M., Radelet, S. C., Snodgrass, D. R., Roemer, M. and Perkins, D. H. (2001). Economic of development. W.W. Norton & Company, Inc.
- Ray, D. (2011). Development economics. Princeton University Press.

نظریه عدالت در اقتصاد

Justice theory in economics

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تحلیل مهم‌ترین نظریات اقتصادی در بحث عدالت و ایجاد توانایی در ارزیابی نظریات اقتصادی بر مبنای عدالت

رئوس مطالب :

- مبادی فلسفی مسأله عدالت
- چیستی و مفهوم عدالت
- تعریف عدالت از منظر مکاتب مختلف (مکتب مبتنی بر انصاف و استحقاق، مکاتب مبتنی بر برابری و نیاز، مکاتب مبتنی بر مطلوبیت گرایی و رفاه، مکاتب مبتنی بر موقعیت و زمینه، مکاتب مبتنی بر وضع مطلوب، نظریه متفکران اسلامی (فارابی، ابن مسکویه، خواجه نصیرالدین طوسی، ابن رشد، علامه طباطبایی، شهید مطهری و ...))
- رابطه عدالت با سایر مفاهیم (کارایی، آزادی، برابری، خط فقر و توزیع درآمد و...)
- چرایی مسأله عدالت
- شاخص‌های اندازه گیری عدالت
- عرصه‌های عدالت (عدالت‌های موصوف)
- چگونگی تحقق و اقامه عدالت
- سیاست‌های ناظر بر عدالت

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- رالز، جان (۱۳۸۷)؛ نظریه عدالت، تهران: پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و اجتماعی
- خاندوزی، احسان (۱۳۹۰)، مدینه عادل، مقدمه‌ای بر نظریه عدالت اقتصادی قرآن، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق ع
- نیلی، مسعود و همکاران (۱۳۸۶)؛ اقتصاد و عدالت اجتماعی، تهران: نشر نی.
- مجموعه مقالات (۱۳۸۷)؛ توسعه مبتنی بر عدالت، مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق (ع)، تهران: دانشگاه امام صادق (ع)
- Blackorby, Charles; Bossert, Walter; Donaldson, David (1999): Utilitarianism and the theory of justice (Discussion papers in economics, no 99/30).
- Güth, Werner (1992): Distributive justice. A behavioral theory and empirical evidence / Werner Güth. Stockholm: Handelshögskolan i Stockholm (EFI research paper, 0349-4446, 6461).
- Moreno-Ternero, Juan; Roemer, John E. (2004): Impartiality, solidarity, and priority in the theory of justice. New Haven, Conn: Cowles Foundation for Research in Economics (Cowles foundation discussion paper, 1477).

اقتصاد ایران

Economy of Iran

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

تحلیل تاریخ و آسیب‌شناسی عملکرد بخش‌ها و سیاست‌های اقتصادی در ایران با رویکرد فرهنگی و اندیشه دینی

رئوس مطالب:

- مقدمه و کلیات
- شناخت مفاهیم پایه‌ای مثل تحلیل‌های تاریخی
- منبع‌شناسی تحلیلی اقتصاد ایران
- تحلیل تاریخ اقتصاد ایران (رویکردهای اصلی) (مارکسیستی، شبه مارکسیستی، لیبرال و نهادگرایی))
- تحلیل تاریخ اقتصادی ایران قبل از نفت (ساختارها و بخش‌های اقتصادی، بازارهای اقتصاد ایران، تحلیل روند متغیرهای کلان اقتصادی)
- تحلیل تاریخ اقتصادی ایران پس از نفت (ورود اولیه نفت به بودجه نظامی و...، تحلیل روند متغیرهای کلان اقتصادی)
- تحلیل فعالیت (عملکرد) بخش‌ها در اقتصاد ایران (کشاورزی، نفت، صنعت، خدمات)
- کارآفرینی و جایگاه آن در اقتصاد ایران
- وظایف و اختیارات دولت در اقتصاد اسلامی
- اثر ورود دولت بر چرخه اقتصاد کلان در ایران
- تحلیل سیاست‌های اقتصادی (پولی، درآمدی و مالی)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- حسین، عظیمی آرانی، (1992) مدارهای توسعه نیافتگی در اقتصاد ایران: نشر نی.
- رزاقی، ابراهیم (۱۳۷۵): آشنایی با اقتصاد ایران، تهران: نشر نی.
- باربر، ام. (۱۳۶۳): اقتصاد ایران، تهران: سازمان صنایع ملی ایران.
- همایون کاتوزیان، محمدعلی (۱۳۷۲): اقتصاد سیاسی ایران، تهران: نشر مرکز.
- ابریشمی، حمید (۱۳۷۵)، اقتصاد ایران، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- فرهنگ، منوچهر (۱۳۵۲): زندگی اقتصادی ایران، تهران: انتشارات دانشکده علوم و ارتباطات.
- محسن، رنانی، (۱۳۷۳): بازار یا نابازار؟ بررسی موانع نهادی کارایی نظام اقتصادی بازار در اقتصاد ایران : سازمان برنامه و بودجه، مرکز اقتصادی-اجتماعی و انتشارات.

بانکداری اسلامی

Islamic Banking

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

فهم مبانی و روابط حاکم بر بانکداری اسلامی و عملیات بانکی در بانک‌های اسلامی

رئوس مطالب :

- کلیات
- جایگاه بانک در نظام مالی اسلامی
- تاریخچه و رشد بانکداری اسلامی
- عملکرد بانکداری اسلامی
- مسائل بانکداری اسلامی (عقود جدید، ابزارهای جدید، اطلاعات نامتقارن و راهکارها)
- مدیریت ریسک در بانکداری اسلامی
- اشاره به مهم‌ترین عقود مرتبط با بانکداری اسلامی
- جایگاه بانک مرکزی در اقتصاد و کارکردهای آن
- مدیریت نقدینگی و عملیات بازار باز در اقتصاد اسلامی
- نظارت بر بانکداری اسلامی
- بررسی و آسیب‌شناسی قوانین بانکداری اسلامی حاکم در کشورهای مختلف
- چالش‌ها و راهکارهای بانکداری اسلامی در ایران
- مقایسه بانکداری اسلامی بین‌الملل با متعارف (ارز و مبادلات ارزی در بانکداری اسلامی، عملیات بانکی در مبادلات بین‌المللی)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- صدر، محمدباقر (۱۳۶۰)، البنك الاربوی فی الاسلام، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات.
- توتونچیان، ایرج (۱۳۷۹)، پول و بانکداری اسلامی و مقایسه آن با نظام سرمایه‌داری، تهران: توانگران.
- بخش فرهنگی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم (۱۳۸۱)، ربا، پیشینه تاریخی ربا، ربا در قرآن و سنت، انواع ربا و فرار از ربا، قم: بوستان کتاب.
- Hassan, Kabir; Lewis, Mervyn (2007): Handbook of Islamic banking. Cheltenham, UK: Edward Elgar (Elgar original reference).
- Iqbal, Munawar; Molyneux, Philip (2005): Thirty years of Islamic banking. History, performance, and prospects / Munawar Iqbal and Philip Molyneux. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Khan, Mohammed Mansoor; Bhatti, Ishaq (2008): Developments in Islamic banking. The case of Pakistan / M. Mansoor Khan and M. Ishaq Bhatti ; forewords by Rodney Wilson and Agil Natt. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Siddiqi, Muhammad Nejatullah (1983): Issues in Islamic banking. Selected papers. Leicester UK: Islamic Foundation (Islamic economics series, 4).

نظام پولی و مالی اسلامی

Islamic financial and monetary system

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها در زمینه دانش روز نظام مالی اسلامی و چارچوب نظراتی و محیط‌های مربوط به آن، با تأکید بر بازارهای مالی اسلامی در ایران

رئوس مطالب :

- مقدمه‌ای بر نظام مالی، بازارها و اجزاء (ساختار، طبیعت، نقش و عملکرد)
- اصول حاکم بر نظام مالی اسلامی (اصالۃ الصلحۃ، ممنوعیت اکل مال به باطل، ممنوعیت ضرر، ممنوعیت ربا، ممنوعیت غرر، مشارکت در سود و زیان، و...)
- پول در نظام مالی اسلامی (ارزش زمانی پول و نگرش فقهی به آن، ارزش حال و ارزش آتی در نگرش اسلامی، نرخ بازده و هزینه سرمایه در اسلام)
- بازار پول اسلامی و ابزارهای آن
- اوراق بهادار اسلامی (صکوک)
- بازار سرمایه اسلامی
- ابزارهای مشتقه در نگرش اسلامی
- نظارت در نظام مالی اسلامی
-

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- موسویان، سیدعباس (۱۳۸۸)؛ ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
- کاوند، مجتبی (۱۳۸۹)؛ گفتارهایی درباره اوراق بهاداری اسلامی (صکوک)، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق

- درخشان، مسعود(۱۳۸۳)؛ مشتقات و مدیریت ریسک در بازارهای نفت، تهران: مؤسسه تحقیقات بین‌المللی انرژی.
- رضوان، سمیر عبدالحمید(۱۹۹۶)، اسواق الاوراق المالیه، القاهره: المعهد العالمی للفکر الاسلامی.
- معصومی‌نیا، غلامعلی(۱۳۸۶)، ابزارهای مشتقه، بررسی فقهی و اقتصادی، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- Allen, Linda, Capital Markets and Institutions - A Global View, John Wiley 1997.
- Ayub, Muhammad. Understanding Islamic Finance. John Wiley 2007.
- Obaidullah, Mohamed. Islamic Financial Services. 2005
- Rose, Peter. S., Money and Capital Markets, 5th editions, Irwin 1994.
- Rosly, Saiful Azhar; Critical Issues on Islamic Banking and Financial Markets, Authorhouse, Bloomington 2005.
- Thomas, Abdulkader, Islamic Sukuk. Euromoney. 2004
- Vogel, F.E., & Hayes, S.L., Islamic law and finance: Religion, risk and return. Hague, Netherlands: Kluwer Law International 1998.

فلسفه اقتصاد

Philosophy of Economics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها در زمینه مباحث فلسفه اقتصاد جهت استفاده از آنها در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- درآمدی به فلسفه علم
- فلسفه علم اقتصاد
- ماهیت علم اقتصاد، علم اقتصاد چگونه علمی است؟
- آزمون‌پذیری و ارزیابی نظریه‌های اقتصاد
- رئالیسم و ایدئالیسم در اقتصاد
- مبادی متافیزیکی علم اقتصاد
- ماهیت نظریه، مدل و قانون در اقتصاد
- علیت در اقتصاد
- ارزش در اقتصاد (تمایز اثباتی - هنجاری)
- مفاهیم بنیادی در روش‌شناسی علم اقتصاد: قانون، مدل، تقلیل، قیاس، استقراء، مدل فرضیه‌ای - قیاسی
- روش‌شناسی کلاسیک در علم اقتصاد (الگوهای روش‌شناختی علم اقتصاد در قرن بیستم و...)
- روش‌شناسی مکاتب هترودوکس (روش‌شناسی مکتب اتریشی: منگر، میزس، هایک، روش‌شناسی مکتب نهادگرایی، روش‌شناسی مارکس، روش‌شناسی مکتب پست‌کینزی)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

منابع:

- هاسمن، دانیل.ام(۱۳۹۱)؛ فلسفه اقتصاد، مروری بر ادبیات، انتشارات دانشگاه امام صادق(ع)
- بلاگ، مارک(۱۳۷۷)؛ روش شناسی علم اقتصاد، ترجمه آزاد ارمکی، تهران: نشر نی.
- مینی، پیرو(۱۳۷۵)؛ فلسفه و اقتصاد، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
- Hausman, D. M. (1992) *the inexact and separate science of economics*, Cambridge University Press.
- Hausman, D. M., (ed.), (1994, and 2007), *The Philosophy of Economics, An Anthology*, and Cambridge: Cambridge University Press, 2nd & 3rd edition.
- Kincaid, Harold and Don Ross, ed. (2008) *Oxford Handbook of the Philosophy of Economics*. Oxford: Oxford University Press.

حقوق و اقتصاد در اسلام و غرب

Law and Economics in Islam and the West

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

توانایی استفاده از مباحث مطرح در حوزه میان رشته‌ای حقوق و اقتصاد در نظریه‌پردازی اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- رابطه میان حقوق و اقتصاد
- اقتصاد هزینه مبادله و تاثیر چارچوب‌های حقوقی بر عملکرد اقتصادی
- تاثیر نظریات اقتصادی بر حقوق و وضع قوانین
- اقتصاد قانون اساسی
- تحلیل اقتصادی حقوق مالکیت در اسلام
- تحلیل اقتصادی حقوق قراردادها در اسلام
- تحلیل اقتصادی جرم و شبه جرم در اسلام
- نهادهای حقوقی اسلامی و سازوکارهای بازار
- فقه‌الاقتصاد، حقوق و اقتصاد اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- صدر، سیدمحمدباقر (۱۳۶۸)، اقتصادنا، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات.
- شریف‌زاده، محمدجواد (۱۳۹۱): حقوق و اقتصاد در اسلام، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق علیه اسلام
- Friedman, D. (2000), Law's Order: What Economics Has to Do with Law and why it Matters, Princeton: Princeton University Press.
- Miceli, T. J. (2004), the Economic Approach to Law, Stanford University Press.
- Cooter, Robert; Ulen, Thomas (2008): Law & economics. 5th ed. Boston: Pearson/Addison Wesley.

اخلاق و اقتصاد در اسلام و غرب

Ethics and Economics in Islam and the West

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس:

استفاده از مباحث مطرح در حوزه میان رشته ای اخلاق و اقتصاد در نظریه پردازی اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب:

- چیستی اخلاق و فلسفه اخلاق
- نتیجه‌گرایی و وظیفه‌گرایی
- نظریه اخلاقی مبتنی بر فضیلت (virtue)
- حقایق و ارزش‌ها
- رابطه اخلاق و اقتصاد
- عقلانیت، عدالت و اخلاق
- ارزش‌های اخلاقی اسلامی مرتبط با حوزه اقتصاد
- تعارض و هماهنگی اخلاقیات اسلامی
- نتایج و آثار اقتصادی اخلاقیات اسلامی
- جایگاه اخلاقیات در سیاست‌های اقتصادی
- جایگاه اخلاقیات در بازار
- مقایسه اخلاقیات اسلامی و اخلاقیات سرمایه‌داری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- نقوی، حیدر (۱۳۶۶)، جمع اخلاق و اقتصاد در اسلام، ترجمه حسن توانایان فرد، تهران: بی‌جا.
- رحیمی، رحمت‌اله (۱۳۸۸)، اخلاق در اقتصاد با تاکید بر نظریات شهید صدر، تهران: پرشکوه.
- Wilber, Charles K and Dutt, Amitava (2010), Economics and Ethics: An Introduction, Palgrave Macmillan.
- Hausman, Daniel M. and McPherson, Michael S. (2006), Economic analysis, moral philosophy and public policy, Cambridge University Press.

حقوق و اقتصاد وقف و خیریه

Law and Economics of Waqf and Charities

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

استفاده از حوزه میان رشته‌ای حقوق و اقتصاد وقف و توانایی بررسی مسائل حوزه وقف در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- کلیات وقف و خیریه (تعاریف، ویژگی‌ها، مفاهیم، انواع، مصادیق)
- محدودیت‌های وقف و امور خیریه (شکست بخش بدون سود و «شکست بخش داوطلب» و راه حل آن (مدیریت مناسب))
- فلسفه‌ی وقف و امور خیریه
- رابطه حقوق مالکیت و وقف و امور خیریه
- فقه و حقوق وقف و امور خیریه (وقف پول، وقف سهام، سهام وقف، مالکیت وقف)
- قوانین و مقررات و حقوق وقف
- تاریخچه‌ی وقف و امور خیریه
- آثار اقتصادی وقف و امور خیریه (تاثیر وقف و امور خیریه بر متغیرهای کلان اقتصادی (رشد، بیکاری، فقر و توزیع درآمد و ...))، تاثیر وقف و امور خیریه بر رفاه عمومی، نقش وقف در تامین کالاهای عمومی (رابطه‌ی وقف و دولت) و ...)
- اقتصاد وقف (سرمایه‌گذاری در وقف، ارتقای بهره‌وری موقوفات، تامین مالی موقوفات، برنامه‌ریزی در مدیریت موقوفات، وقف و اطلاعات نامتقارن، قواعد بازی وقف و امور خیریه، وقف و سرمایه‌ی اجتماعی)
- نهاد شناسی و نهادسازی در مدیریت وقف و امور خیریه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: از برخی موقوفات و فعالیت‌های خیریه

منابع:

- عبادی، صادق (۱۳۸۹)؛ احکام نوین وقف، تهران: آوای امید.
- امینیان مدرس، محمد (۱۳۸۱)؛ وقف از دیدگاه حقوق و قوانین، تهران: انتشارات اسوه.
- ریاحی سامانی، نادر (۱۳۷۸)؛ وقف و سیر تحولات قانونگذاری در موقوفات، شیراز: انتشارات نوید.
- ریاحی سامانی، نادر (۱۳۹۱)؛ بهره‌وری در قلمرو وقف و امور خیریه، تهران: انتشارات اسوه.
- امیددانی، حسین (۱۳۸۰)، نقش وقف در فرایند توسعه، تهران: انتشارات اسوه.
- Taylor, Rupert, (2010) "Third Sector Research" springer.

مدیریت اقتصادی وقف و خیریه

Economic Management of Waqf and Charity

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

ایجاد مهارت اداره نهادهای خیریه و موقوفات مبتنی بر آموزه‌های اقتصادی

رئوس مطالب :

- مقدمه و کلیات
- اهمیت چشم‌انداز، برنامه و استراتژی در مدیریت موقوفات
- مدیریت مالی خیریه‌ها و موقوفات (مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها، مدیریت ریسک، ساختار اسناد مالی، تحلیل جریان نقدینگی و سرمایه در گردش، بودجه‌بندی)
- مدیریت اجرایی (هیأت مدیره و حکمرانی سازمانی)
- مدیریت منابع انسانی (کارمندان و داوطلبین)
- درآمدزایی خلاقانه و کارآفرینی اجتماعی
- مدیریت محیط بیرونی
- اخلاق و پاسخگویی
- ارزیابی اثر خیریه‌ها و موقوفات
- ارزیابی و ارتقاء بهره‌وری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

بازدید: از برخی موقوفات و فعالیت‌های خیریه

منابع:

- ریاحی سامانی، نادر (۱۳۹۱)؛ بهره‌وری در قلمرو وقف و امور خیریه، تهران: انتشارات اسوه.
- قحف، منذر(۱۴۲۱)؛ تمویل تنمیه اموال الاوقاف، دمشق: دارالفکر.
- قحف، منذر(۱۴۱۹)؛ الوقف الإسلامی تطوره، إدارته، تنمیهه؛ دمشق: دار الفكر المعاصر للطباعة والنشر والتوزيع
- قحف، منذر(۱۴۱۸)؛ الأسالیب الحدیثه فی إدارة الاوقاف، جده: المعهد الإسلامی للبحوث والتدريب.
- بوضیاف، عبدالرزاق(۲۰۰۶)؛ إدارة اموال الوقف و سبل استثماره فی الفقه الاسلامی و القانون الجزائری، الجزیره.
- Ott, J. Stephen (2011), the Nature of the Nonprofit Sector, 2nd Edition, Boulder, Colo.: Westview Press.
- Powell, Walter W. & Steinberg, Richard (editors) (2006), The Nonprofit Sector: A Research Handbook, 2nd Edition (Powell & Steinberg), Yale University Press

اقتصاد خانواده در اسلام

Family Economics in Islam

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها و تحلیل الگوی مطلوب اقتصاد خانواده مبتنی بر آموزه‌های قرآن کریم و سیره معصومین (ع)

رئوس مطالب :

- مقدمه و کلیات
- خانواده، ارزش‌ها و فرهنگ
- مطالعه تطبیقی-انتقادی نظریات متعارف در اقتصاد خانواده با تعالیم دینی اقتصاد اسلامی
- اثرات محیطی بر رفتارهای اقتصادی خانواده
- انگیزه‌ها و عوامل محرک در رفتارهای اقتصادی خانواده
- فرآیند تصمیم‌گیری اقتصادی خانواده
- اهداف اقتصادی خانواده در قرآن و حدیث (حیات طیبه انسانی و نیل به سعادت و کمال، عدالت، امنیت، آبادانی زمین، جامعه قوی، عزتمند و مستقل)
- اصول اخلاق اقتصاد خانواده در قرآن و روایات (زهد، قناعت، شکر، میانه‌روی و اقتصاد، رضایتمندی، نگاه به پایین‌تر از خود، پرهیز از اسراف و تبذیر، تعاون و مشارکت)
- اصول اعتقادی اقتصاد خانواده در قرآن و روایات (رزق، رزاقیت الهی، ویژگی‌های و اصناف رزق، کار و تلاش، مالکیت، مالکیت الهی، مالکیت‌های خصوصی و عمومی، عدالت و آزادی)
- احکام اقتصاد خانواده در قرآن و روایات (انفاقات واجب و مستحب، حرمت ربا، غرر، کنز، احتکار و...، عقود و قراردادهای)

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- حسینی، سیدرضا (۱۳۸۸)؛ نظریه رفتار مصرف کننده مسلمان، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
- استاجی، علی (۱۳۹۲)؛ تبیین مدل مفهومی اقتصاد خانواده مطلوب، نگاهی تطبیقی در اقتصاد متعارف و اقتصاد اسلامی، پایان نامه کارشناسی ارشد معارف اسلامی و اقتصاد به راهنمایی عادل پیغامی، تهران: دانشگاه امام صادق(ع)
- افشاری، ز. (۱۳۸۰). *اقتصاد خانواده*. تهران: دانشگاه الزهراء: ریاست جمهوری، مرکز انور مشارکت زنان.
- امین، م. (۱۳۹۰). *خانواده و اقتصاد: برگرفته از تفسیرالمیزان... قم: بیان جوان*.
- Becker, G. S. (1991). *A Treatise on the Family* (enlarged ed.). Cambridge: MA: Harvard University Press.
- Bryant, W., & Zick, C. (2005). *The Economic Organization of the Household* (Second ed.). Cambridge University Press.
- Keith Bryant, W., & Zick, C. (2006). *The Economic Organization of the Household* (Second ed.). New York: Cambridge University Press.
- Kooreman, P., & Wunderink, S. (1997). *The Economics of Household Behavior*. Palgrave Macmillan.
- Rosenzweig, M., & Stark, O. (1997). *Handbook Of Population And Family Economics* (Vol. 1). Elsevier Science.
- Schultz, T. W. (1974). *Economics of the Family*. Chicago: University of Chicago Press for the National Bureau of Economic Research.

تربیت اقتصادی

Economic Education

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته ها در آموزش و تربیت اقتصادی و استفاده از آن برای فرهنگ سازی و رفتارسازی در حوزه اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- کلیات
- اهمیت و ضرورت تربیت و فرهنگ سازی در اقتصاد اسلامی (نقش تعلیم و تربیت اقتصادی در پیشرفت جوامع، ضرورت توجه به تعلیم و تربیت اقتصادی در نیل به پیشرفت و عدالت)
- تاریخچه جریانات مربوط به آموزش اقتصاد (تجربیات، مکاتب تربیتی)
- تجربیات تربیت اقتصادی در تمدن اسلامی
- مؤلفه های تربیت اقتصادی در اسلام و غرب در حوزه اقتصاد (تفکر اقتصادی، سواد اقتصادی، احکام و عقاید اقتصادی) و مالیه شخصی
- تأثیر نهادهای اقتصادی بر شکل گیری رفتارهای اقتصادی (مانند اثر سیاست های بانکها، بیمه ها، حقوق مالکیت، قوانین و مقررات، آداب و رسوم، جهانی شدن و...)
- آشنایی با روانشناسی رشد و یادگیری مفاهیم و آموزه های اقتصادی
- مروری بر هدف گذاری در تربیت اقتصادی (اهداف بینشی، گرایشی و رفتاری)
- روش ها و ابزارهای تربیت اقتصادی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- العليانى، سعد بن هاشم بن محمد(١٤٢٧)؛ التربيّة الاقتصادية في القرآن الكريم، المكة المكرمة: جامعة أم القرى.
- الرماني، زيد بن محمد(١٤٢٦)؛ معالم التربية الاقتصادية في الاسلام، المشكلات و التدابير الواقعية، الرياض: دار الورقات العلمية للنشر و التوزيع.
- يوسف، احمد(١٤١٠)؛ القيم الاسلامية في السلوك الاقتصادي، جامعة القاهرة: دارالعلوم.
- cee. (2010). Voluntary National Content Standards in Economics. New York: Council for Economic Education.
- JCPFL. (2007). National Standards in K–12 Personal Finance Education. Washington DC: Jump\$tart Coalition for Personal Financial Literacy

کاربرد علوم شناختی و رفتاری در اقتصاد

Applications of Cognitive and Behavioral science in Economics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها در مبادی، روش‌ها و نظریات حوزه‌های روبه رشد اقتصاد شناختی و رفتاری و استفاده از آنها در فرهنگ‌سازی اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- کلیات
- ساختار باورها و تغییر آنها
- اثر شناخت‌ها بر تصمیم‌گیری و انتخاب
- ترجیحات وابسته به مرجع
- تصمیم‌گیری در شرایط نااطمینان و ریسکی
- انتخاب بین‌زمانی
- انصاف
- شادکامی
- عقلانیت محدود
- ترجیحات اجتماعی
- اقتصاد شناختی و رفتاری در نظریه بازی‌ها
- اقتصاد شناختی و رفتاری در اقتصاد اطلاعات
- دلالت‌های سیاستی اقتصاد رفتاری

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

- خرازی، کمال و تلخابی، محمود (۱۳۹۰)؛ مبانی آموزش و پرورش شناختی، تهران: سمت.
- اشمن آدریان اف. و کانوی روبرت ان. اف. (۱۳۹۰)، آموزش و پرورش شناختی: نظریه و کاربرد، ترجمه: کمال خرازی، تهران: انتشارات سنا پژوهشکده علوم شناختی.
- Walliser, Bernard (2008): *Cognitive economics*. Berlin: Springer.
- Wilkinson, Nick (2008), *an Introduction to Behavioral Economics*, New York: Palgrave Macmillan.
- Camerer, Colin, George Loewenstein, and Matthew Rabin (2004), *Advances in Behavioral Economics*, New Jersey: Princeton University Press.
- Kahneman, Daniel and Tversky, Amos (editors), (2000) *Choices, Values, and Frames*, New York : Cambridge University Press,.

روش تحقیق

Research method

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

توانایی مسأله‌شناسی و تحقیق علمی برای حل مسائل در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- کلیات
- انواع تحقیق: بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای
- مراحل تحقیق (تعریف مسأله، تعیین فرضیه‌ها، انتخاب روش تحقیق (اعم از جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات)، تدوین گزارش تحقیق)
- روش‌های جمع‌آوری اطلاعات
- روش‌های تحقیق در مطالعات دینی
- روش‌های تحقیق کمی و کیفی (روش تحقیق تاریخی، تحقیق توصیفی، مطالعه موردی (موردپژوهی)، اقدام پژوهی، تحقیق داده بنیاد، تحلیل محتوا) و کاربرد آنها در تحلیل‌های اقتصاد اسلامی
- منابع و مراجع در اقتصاد اسلامی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- حافظانیا، محمدرضا (۱۳۹۱)؛ مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران: انتشارات سمت.
- عزتی، مرتضی (۱۳۸۳)؛ روش تحقیق در علوم اجتماعی، کاربرد در زمینه مسائل اقتصادی، تهران: نورعلم.
- بازرگان، عباس (۱۳۸۷)؛ روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته، تهران: نشر دیدار.
- بلیکی، نورمن (۱۳۸۴)؛ طراحی پژوهش‌های اجتماعی، تهران: نشر نی.
- نکونام، جعفر (۱۳۸۰)؛ روش تحقیق با تاکید بر علوم اسلامی، قم: اشراق.
- فرامرز قراملکی، احد (۱۳۸۰)؛ روش شناسی مطالعات دینی، مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی.

اقتصاد مقاومتی

Solidarity economics

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: ندارد

هدف درس :

تعمیق یافته‌ها جهت انجام تحقیقات کاربردی در زمینه شکل‌گیری اقتصاد مقاومتی بر مبنای آموزه‌های اسلامی

رئوس مطالب :

- مقدمه و کلیات
- پیشینه و تجربیات اقتصاد مقاومتی از نظر تمدنی، ملی و جهانی
- شناسایی موانع و نقاط آسیب کشور در بخش‌های مختلف اقتصادی
- سیاست تحریم اقتصادی و راهکارهای مقابله
- فرهنگ اقتصادی ناسالم و راهکارهای اصلاح آن
- شناسایی ابعاد و زمینه‌های شکل‌گیری اقتصاد دانش‌بنیان
- ابعاد و زمینه‌های شکل‌گیری اقتصاد مردمی (رقابت، تعاون، خیریه و ...)
- نهادشناسی و اصلاح نهادی در جهت اقتصاد مقاومتی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	+

منابع:

- جمعی از نویسندگان (۱۳۹۲): اقتصاد مقاومتی، تهران: سازمان بسیج مستضعفین.
- طغیانی و دیگران (۱۳۹۲): تحریم اقتصادی و راهکارهای مقابله، گزارش پژوهش، دانشگاه اصفهان: پژوهشکده علوم اداری و اقتصاد.
- یآوری، کاظم و رضا محسنی (۱۳۸۹). آثار تحریم‌های تجاری و مالی بر اقتصاد ایران: تجزیه و تحلیل تاریخی، مجلس و پژوهش، سال ۱۶، شماره ۶۱.
- Hufbauer, Gary Clyde, Jeffrey J. Schott, Kimberly Ann Elliott, and Barbara Oegg (2007). Economic Sanctions Reconsidered: History and Current Policy, 3rd ed., Institute for International Economics, Washington DC.
- Eyler, Robert (2007). Economic Sanctions International Policy and Political Economy at Work, Palgrave Macmillan.

سمینار اقتصاد اسلامی

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: متناسب با موضوع

هدف درس :

آشنایی بیشتر و شناخت عمیق‌تر نسبت به موضوعات خاص و لازم در اقتصاد اسلامی

رئوس مطالب :

- در این درس محتوای منتخبی از برخی دروس حذف شده در برنامه قبلی مانند تجربه اقتصاد اسلامی در عصر حاضر و یا مباحث فقهی- اقتصادی تجارت الکترونیک و... مورد بحث قرار خواهد گرفت.
- سرفصل‌های این درس حسب موضوع و امکانات گروه آموزشی، توسط استاد مربوطه تدوین و پس از تصویب در شورای آموزشی ارائه خواهد گردید.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	+	+	-

جدول مقایسه‌ای دروس اصلی و تخصصی

واحد	برنامه فعلی	واحد	برنامه قبلی
۳	اقتصاد خرد میانه	۳	نظریه اسلامی اقتصاد خرد میانه
۳	اقتصاد کلان میانه	۳	نظریه اسلامی اقتصاد کلان میانه
۲	نقد نظریات اقتصادی متعارف با رویکرد اسلامی		
۲	نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی		
۲	تحلیل تطبیقی اندیشه‌های اقتصادی در تمدن اسلامی ^۱	۲	تحلیل اندیشه‌های اقتصادی متفکرین مسلمان
۲	روش‌شناسی اقتصاد اسلامی	۲	روش‌شناسی اقتصاد اسلامی
۲	اقتصادسنجی کاربردی	۳	اقتصادسنجی میانه
۲	اقتصاد در قرآن و حدیث ^۲		
۲	فقه اقتصادی		
		۳	اقتصاد ایران و نظریه اقتصاد اسلامی ^۳
		۲	نظام پولی و مالی اسلامی ^۴
۲۰	جمع	۱۸	جمع

^۱ در این درس ضمن بیان اهم اندیشه‌های اقتصادی در تمدن اسلامی در هر مورد تحلیلی مقایسه‌ای با عقاید اقتصادی در مغرب زمین و مکاتب اقتصادی مختلف صورت خواهد گرفت.

^۲ در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با آیات اقتصادی و تفاسیر آنها با کتب حدیثی شیعه و مبانی فهم حدیث نیز آشنا می‌شود. هر یک از این مباحث باید در حد یک واحد درسی تنظیم گردد تا یکی مورد غفلت واقع نشده و تحت‌الشعاع دیگران قرار نگیرد.

^۳ با عنوان درس اقتصاد ایران به دروس اختیاری منتقل گردید.

^۴ به دروس اختیاری منتقل گردید.

جدول مقایسه‌ای دروس اختیاری

واحد	برنامه فعلی	واحد	برنامه قبلی
۳	توسعه اقتصادی با مبانی اسلامی	۳	توسعه و برنامه‌ریزی اقتصادی با مبانی اسلامی
۳	نظریه عدالت در اقتصاد		
۳	اقتصاد ایران		
۳	بانکداری اسلامی ^۱	۲	نظام بانکداری اسلامی
		۳	بانکداری اسلامی بین الملل
۳	نظام پولی و مالی اسلامی ^۲		
		۳	مدیریت مالی اسلامی پیشرفته
۲	فلسفه اقتصاد		
۲	حقوق و اقتصاد در اسلام و غرب		
۲	اخلاق و اقتصاد در اسلام و غرب		
۲	حقوق و اقتصاد وقف و خیریه		
۲	مدیریت اقتصادی وقف و خیریه		
۲	اقتصاد خانواده در اسلام		
۲	تربیت اقتصادی		
۲	کاربرد علوم شناختی و رفتاری در اقتصاد		
۳	روش تحقیق		
۲	اقتصاد مقاومتی		
۲	سمینار اقتصاد اسلامی	۳	سمینار اقتصاد اسلامی

^۱ با ارتقاء واحد این درس به نحوی امکان پوشش دادن مباحثی از بانکداری اسلامی بین الملل نیز وجود دارد.
^۲ این درس از دروس اصلی در برنامه موجود به درسی اختیاری با ارزش ۳ واحد در نظر گرفته شد تا محتوای مدیریت مالی اسلامی پیشرفته را نیز دربرگیرد.

		۳	تجربه اقتصاد اسلامی در عصر حاضر
		۳	تجارت الکترونیکی
		۳	اقتصادسنجی کاربردی
		۳	برنامه ریزی ریاضی پیشرفته
		۳	اقتصادسنجی پیشرفته
		۲	نقد نظریه‌های اقتصاد سنتی ^۱
		۳	نظام‌های اقتصادی در تمدن اسلامی

جدول مقایسه‌ای دروس جبرانی

واحد	برنامه فعلی	واحد	برنامه قبلی
۳	اقتصاد سنجی کاربردی		
۲	زبان عربی عمومی		
۲	زبان تخصصی ^۳		
۳	ریاضی ^۳		
۲	اقتصاد اسلامی ^۲		

در هر دوره به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی دانشکده حداکثر ۸ واحد به عنوان دروس جبرانی از مقطع کارشناسی تأمین می شود.

^۱ با عنوان نقد نظریات اقتصاد متعارف با رویکرد اسلامی به دروس اصلی منتقل گردید.